

Stručná historie východní Karélie a její význam pro formování finského vlastenectví

Tereza Himmelová si pro svou bakalářskou práci zvolila zajímavé a v českém prostředí téměř neznámé téma role východní Karélie pro formování finského vlastenectví. Práce má velmi široký záběr, ocitá se na pomezí historie, literární historie a politologie, což na autorku klade velké nároky.

Práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. První se detailně věnuje vymezení pojmu Karélie a všech pojmů s tím souvisejících, které se v odborné literatuře i finském kontextu obecně objevují. Druhá kapitola je sice nazvaná „Stručná historie východní Karélie“, ale přitom podává velmi podrobný popis historického vývoje na zmíněném území. Třetí kapitola pak směřuje k jádru práce, tak jak jej předjímá název, totiž vztahu finských vzdělanců k dané oblasti v 1. polovině 19. století. Struktura práce je přehledná, snad jen závěr mohl být o trochu kratší (valná část s. 55 by se naopak lépe hodila už do příliš stručného Úvodu).

Je třeba ocenit, že autorka se seznámila s velkým objemem převážně finskojazyčné odborné literatury a že se snažila postihnout všechny myslitelné aspekty zkoumaného problému. V tom je možná ovšem hlavní problém celé práce: jde v podstatě o vršení obrovského množství faktů (o tom svědčí i úctyhodný rozsah práce), bohužel bez jejich dostatečného propojení či vysvětlení.

Na mnoha místech si autorka přímo protiřečí: např. s. 22 – car (nepřítel) se stavěl pozitivně; s. 34 – vyučuje se karelština nebo ne?; s. 38-39 – u Arwidssona získá čtenář dojem, že psal finsky; s. 45 – „*Kalevala* je Lönnrotovým dílem“, ale dále zpochybněno atd. Protimluvy by samy o sobě nevadily, názory na věc se často liší a najdeme je i v odborné literatuře, ale měly by být odhaleny a komentovány.

Další poznámka se týká použité terminologie, s níž se v práci nakládá poněkud nepřesně. Není vysvětleno, odkud byl převzat základní termín pro obyvatele dané oblasti „Karelan(é)“ (běžněji se v českých pramenech používá termín „Karel(ové)“); na ságy se jednou odkazuje jako na „islandské“, jinde jako na „skandinávské“; před r. 1917 těžko mohlo něco „patřit Finsku“, které ještě jako stát neexistovalo, přesto se toto slovní spojení objevuje už v Úvodu; *Lauantaiseura* se v českém prostředí překládá jako Sobotní společnost; ani termíny „národ“ a „národnost“ nejsou dostatečně vysvětleny a jsou mnohde zaměňovány. Nešťastný je také termín „taškář“ pro *laukkuryssä*, který má v češtině zcela jiné konotace, z práce ani jasně nevyplývá, co se tímto termínem přesně označuje.

Do kategorie faktických chyb patří např. označení Lönnrota za „švédského(!) lékaře“; Hannes Sihvo je samozřejmě historik, ne historička; *Hirvenhiitäjät* je básnický epos, příp. epická báseň, nikoliv básnická sbírka; český spisovatel a překladatel *Kalevaly* se jmenoval Josef, nikoliv Jan Holeček.

Práci bohužel ubírá na kvalitě i množství pravopisných chyb (mj. nejednotnost v psaní velkých a malých písmem – války se v češtině píšou s malým počátečním písmenem, obyvatelé určité oblasti naopak s velkým, Karelská republika x Karelská Republika aj.), překlepů (v češtině i finských citátech – vikingský x vikinský; Arkangelsk x Archangelsk; sanakritöistä x sankaritöistä; hiemolaiset x heimolaiset apod.) a stylistických neobratností (např. s. 24, 43, 44, 52). V obsahu také zcela chybí kapitola 3.1.

Vyzdvihnout lze naopak poměrně solidní odkazovací techniku i přehledné mapy vložené přímo v textu (i ty v příloze), které vhodně osvětlují historický vývoj daného území.

Přes výše uvedené výtky pokládám bakalářskou práci Terezy Himmelové za podnětnou a faktograficky obsáhlou. Oceňuji elán a zaujetí, s nímž se do zpracování obsáhlého a komplikovaného materiálu pustila, i poctivou práci se sekundární literaturou. Práce splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji hodnotit ji známkou velmi dobře.

V Praze, 4. 9. 2014

Mgr. Lenka Fárová, Ph.D.

vedoucí práce